

نوروز در جمهوری آذربایجان

یکی از جشن‌های بزرگ مردم آذربایجان نوروز است. این جشن سال‌ها پیش از میلاد در آذربایجان برگزار شده و مردم آن برخی احساسات بشردوستانه و جهان‌بینی خود را با این جشن مربوط می‌دانند.

به گزارش آران نیز، پس از استقلال جمهوری آذربایجان در ۱۸ اکتبر ۱۹۹۱، عید نوروز از خانه‌ها به محله‌ها و میادین شهرها گسترش یافت و تبدیل به آیینی رسمی شد. در این جمهوری در خصوص پیدایش جشن نوروز اسطوره‌ها و افسانه‌های گوناگونی نقل شده است.

در روایتی در خصوص نوروز آمده است؛ سیاوش پسر کیکاووس به کشور افراسیاب سفر می‌کند. افراسیاب از وی به نحو قابل توجهی پذیرایی کرده و حتی دخترش را به عقد وی در می‌آورد و سیاوش به یاد سفرش از دیار افراسیاب دیوار بخارا را بنا می‌کند. ولی دشمنان که از این امر ناخرسند بوده‌اند، میان سیاوش و افراسیاب را بر هم زده، طوری که افراسیاب تصمیم به قتل سیاوش می‌گیرد و پس از هلاکت سیاوش دستور می‌دهد جنازه‌اش را روی کنگره‌های دیوار بخارا قرار دهند. آتش‌پرستان جسد وی را برداشته و در قدمگاه دروازه شرقی دفن می‌کنند و مرثیه‌های بسیاری در وصف سیاوش و مرگش می‌سرایند و این مرثیه‌ها بین مردم گسترش می‌یابد و آتش‌پرستان در همین "سیاوش مرثیه‌ها" روز دفن سیاوش را نوروز نامیده‌اند.

مردم جمهوری آذربایجان به واسطه اعتقادات شدید به آیین و مراسم نوروز برای با شکوه‌تر انجام شدن جشن نوروز تدارک ویژه‌ای می‌بینند از قبیل سرودن ترانه‌ها پیش از نوروز، تدارک بساط شادی این ایام، تهیه لوازم و مواد مورد نیاز سفره نوروز، طرح چپستان‌های نوروزی، ستایش‌ها و نفرین‌ها، پند و امثال و اعتقادات نوروزی.

در میان مردم آذربایجان رسم بر این است که پیش از رسیدن نوروز پوشاک نو خریده، به خانه و حیاط سر و سامان داده، فرش و پلاس نو بافته و به استقبال نوروز می‌روند، در عید نوروز آداب و رسومی درباره فال نیک رواج دارد به طوری که در شب چهارشنبه‌سوری دختران نو رسیده در دل فالی گرفته و مخفیانه پشت در نیمه‌باز به انتظار ایستاده و اگر در این هنگام حرف خوب و موافقی بشنوند، اشاره‌ایی به برآورده شدن آرزویشان و اگر حرف نامناسبی بشنوند، اشاره از عملی‌نشدن نیتشان است.

بنابراین سنت به هنگام عید نوروز مردم از بدگویی و حرف نامناسب دوری می‌جویند.

از دیگر مراسم خاطره‌انگیز نوروزی در آذربایجان می‌توان به فرستادن خوان سمنو، انداختن کلاه پوستین به درها، آویزان کردن کیسه و توبره از سوراخ بام در شب عید و درخواست تحفه عید اشاره کرد.

در شب آخرین چهارشنبه سال و دیگر ایام نوروز نیز به تعداد اعضای خانواده به نیت سلامتی و شادی شمع روشن می‌کنند که نباید آن را خاموش کنند تا زمانی که خودشان خاموش شوند.